

Aktivnosti OCD kao odgovor na Covid- 19

10-17. maj

Proglašenje pandemije i mere Vlade Srbije na suzbijanju korona virusa promenile su i delovanje organizacija civilnog društva. Monitoringom je obuhvaćeno 137 organizacija civilnog društva iz cele Srbije. Od tog broja organizacija, tri organizacije su prekinule sve aktivnosti. Najveći broj OCD, skoro trećina, bavi se humanitarnim radom, dok svoje redovne aktivnosti obavlja manje od 15 organizacija. Pored humanitarnog rada, ostale oblasti u koje se mogu svrstati aktivnosti organizacija su: monitoring, informisanje, psihosocijalna podrška i zagovaračke akcije. Kada je reč o pojedinačnim aktivnostima u okviru ovih oblasti to su: pružanje pravne pomoći, monitoring ljudskih prava, pružanje psihološke pomoći, bavljenje zdravstvenom zaštitom, umrežavanjem, edukacijom i prikupljanjem sredstava. Nešto manje od polovine organizacija koje su obuhvaćene monitoringom je aktivno u Beogradu, a ostale OCD su raspoređene širom Srbije.

Posebno je važno istaći delovanje organizacija koje rade sa najugroženijim grupama, kroz informacije o lošem trenutnom stanju i mogućim posledicama pandemije na grupe kojima se bave, a to su osobe sa invaliditetom, žene, decu i stare, kao i migrante i beskućnike.

Iako je vanredno stanje u Srbiji ukinuto 6. maja prema dostupnim podacima organizacije će nastaviti da svoje aktivnosti organizuju na način na koji su to činile i vanrednom stanju naročito imajući u vidu da će posledice pandemije organizacije ali i njihovi korisnici osetiti u narednom periodu.

U nastavku se nalaze aktivnosti nekih organizacija koje su sprovedene u proteklom periodu:

MONITORING

-Komitet pravnika za ljudska prava YUCOM objavio je treću analizu koja hronološki prikazuje izmene u obimu uživanja garantovanih prava i način regulisanja izmena tokom prvog meseca vanrednog stanja uz ocenu usaglašenosti aktivnosti i mera svih grana vlasti sa zahtevima vladavine prava i principima ograničenja ljudskih prava. Fokus ove analize stavljen je na [slobodu mišljenja i izražavanja, slobodu medija, kao i pravo na obaveštenost](#).

- Beogradski centar za ljudska prava zajedno sa Humanitarnim centrom za integraciju i toleranciju, Indigom-grupom za decu i mlade i Praxisom, podnela je Ustavnom sudu Republike Srbije [inicijativu](#) za ocenu ustavnosti i zakonitosti Naredbe o ograničenju kretanja na prilazima otvorenom prostoru i objektima prihvatnih centara za migrante i centara za azil koja je doneta 6. maja 2020. U svojoj inicijativi smatraju da zabrana izbeglicama, tražiocima azila i iregularnim migrantima da izlaze iz prihvatnih centara i centara za azil u Republici Srbiji, propisana ovom naredbom, predstavlja neosnovano i nesrazmerno ograničavanje prava na slobodu i bezbednost ličnosti, odnosno njihovo lišavanje slobode.

- Beogradski centar za bezbednosnu politiku objavio je analizu [„Maske su pale. Srbija u pandemiji geopolitike”](#). U izveštaju se ističe da je srpska vlast tokom pandemije učvrstila svoje odnose sa onim državama u kojima prevladavaju autoritarne tendencije i dodatno unazadila već turbulentne odnose sa Evropskom unijom. Druga analiza koja je objavljena nosi naziv „Sektor bezbednosti u vanrednom stanju: testiranje demokratije”. U zaključku analize se navodi da je Srbija je tokom 52 dana vanrednog stanja pala na testu demokratije zbog niza propusta i nepravilnosti u postupanju i kontroli sektora bezbednost.

*Mapiranje partnerski podržava Tim Ujedinjenih nacija za ljudska prava u Srbiji

- **Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji** objavio je analizu [„Srbija i pandemija: Briga za građane izgovor za uzurpaciju vlasti”](#) analizirajući vlast u Srbiji i njene odluke koje je donosila i sprovodila tokom vanrednog stanja.

- **Centar za istraživanje javnih politika** sprovodi [istraživanje o onlajn radu od kuće](#) u vreme Covid19. S obzirom da se najavljuje i drugi talas pandemije, i da su mnogi ljudi i organizacije izabrali da nastave da rade od kuće, Centar za istraživanje javnih politika smatra da bi preporuke koje će proizaći iz ovog istraživanja biti korisne za sve nas, ali i za službe koje treba da se prilagode ovom novom načinu rada. Prvi krug istraživanja - anketa za zaposlene - je uspešno završen, a sadu su na radu poslodavci.

- **Centar za slobodne izbore i demokratiju (CeSID)** objavio je dokument [„Izbori kakve \(još\) ne poznajemo“](#) analizira dosadašnji tok parlamentarnih, pokrajinskih i lokalnih izbora, raspisanih početkom marta ove godine i to kroz njegove tri faze: Prvih 12 dana kampanje – od momenta raspisivanja izbora do momenta donošenja odluke o uvođenju vanrednog stanja i prekida svih izbornih radnji; „Kampanja van kampanje“ – tokom trajanja vanrednog stanja i Kampanja u hibridnom režimu – od momenta završetka vanrednog stanja. Analizirano je društveno, političko i medijsko okruženje u svim fazama izbornog procesa, a i rad institucija direktno ili indirektno uključenih u izborni process, rad medija i tematski okvir kampanje.

- **NVO Tri tačke** sproveo je istraživanje [„Vanredno stanje i ljudska prava i osnovne slobode”](#). Anketa je sprovedna u periodu od 22. aprila do 2. maja 2020. godine online ispitivanjem stavova građana. Pregled rezultata ankete nastao je na osnovu sadržaja nastalog u tom periodu, a u toku kojeg je anketi sa područja Republike Srbije pristupilo i popunilo je 664 lica. Ukupan broj ispitanica i ispitanika koji su anketu popunili je 701.

PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA

-**Autonomni ženski centar** izdao je saopštenje za javnost [„Zaustavimo pandemiju nasilja u porodici”](#) upozoravajući da su tokom vanrednog stanja i pandemija žene koje preživljavaju nasilje suočile su se s dvostrukim rizikom: rizikom od virusa, i rizikom od nasilja u porodici. O opasnosti od smrtnog ishoda nasilja, dovoljno govori činjenica da su žrtve bile primorane da sa nasilnicima borave neprekidno (i po 72 sata), bez mogućeg izlaza. O propustima institucija tokom vanrednog stanja najbolje govori podatak da je žena koja je pokušala da prijavi nasilje tokom policijskog časa kažnjena.

HUMANITARNA POMOĆ

-**Udruženje građana Krug podrške** iz Prokuplja radi na pružanju psihosocijalne pomoći deci, mladima i odraslima iz ranjivih grupa, sa akcentom na decu sa teškoćama u razvoju iz porodica niskog socio-ekonomskog statusa čiji je položaj sada još ugroženiji. Trenutno rade na prikupljanju i distribuciji osnovnih životnih sredstava u skladu sa potrebama korisnika (hrana, odeća, sredstva za higijenu, novčana

sredstva kako bi mogli da plate tekuće troškove domaćinstva i slično). Umrežavanje sa sličnim organizacijama civilnog društva kao i jačanje saradnje sa Centrom za socijalni rad.

- **Centar za razvoj romske zajednice Amaro Drom** iz Smederevske Palanke je do sada radio na terenu, informisanju putem telefona i putem društvenih mreža kao i na podeli namirnica, obavljanju usluga odlaska u prodavnic, odlaska u apoteke za lekove. Volonteri sad imaju opremu potpunosti, dok su u građanima u romskim naseljima najneophodnije hrana i namirnice i sredstva za dezinfekciju . Od Crvenog krsta i Unicefa podeljeno je 100 paketa lične higijene, a preostalo je još 220 porodica koje nisu dobile nijedan paket. Očekuju da će im i Ministarstvo rada i socijalne politike dostaviti određeni broj paketa, Takođe je potrebna i psihološka pomoć za starija lica koja su uplašena i zabrinuta, kao i dalje pomoć deci prilikom učenja, odnosno, podrška za izradu domaćih zadataka.

- **Centar za unapređenje društva**, kada je u pitanju saniranje posledica izazvanih epidemijom, planira da radi na pružanju podrške najsiromašnijima (dostavljali su hranu za ugroženih 20 porodica u proteklih 5 meseci. Zatim, pomoć samohranim roditeljima, takođe u vidu hrane, a i pomoć oko dece. Takođe, pomoć u učenju porodicama koje nemaju kapacitet da prate gradivo sa decom, jer neki od njih nemaju ni TV. Zatim, psihološka podrška penzionerima i to od strane mladih slepih lica.

- **Fondacija Ana i Vlade Divac** je kroz projekat [„Pomoć najugroženijim sugrađanima u borbi sa Kovidom 19“](#), je obezbedila 10.000 porodičnih paketa sa osnovnim namirnicama i higijenskim sredstvima, koji će biti podeljeni jednoroditeljskim porodicama, korisnicima narodnih kuhinja, višečlanim porodicama, stanovnicima nehygijenskih naselja, Romima, porodicama koje brinu o deci ili odraslima sa invaliditetom, te pojedincima koji žive i rade na ulici. Aktivnosti u narednom periodu usmeriće na: humanitarnu pomoć (pre svega higijenu i hranu), urgentne grantove za podršku manjim lokalnim inicijativama i zagovaračke aktivnosti (kao na primer inicijativa za urgentno ukidanje pdv za donacije hrane i higijene).

OSTALE AKTIVNOSTI

-**Fondacija Catalyst Balkans** pozvala je sve organizacije civilnog društva i nezavisne medije da popune [anketu](#) o tehnološkim potrebama, barijerama i praksi. Rezultati će biti predstavljeni donatorima u cilju njihovog razumevanja načina na koje mogu da pomognu organizacijama da se najveći tehnološki izazovi prevaziđu u kriznim vremenima.

- **Beogradski fond za političku izuzetnost (BFPE)** održao je dva online događaja. Održana je [onlajn sesija godišnjeg seminara – COVID 19: reagovanja i posledice](#). Na sesiji se razgovaralo o pandemiji COVID-19, reakcijama na krizu (kako vlada tako i zdravstvenih sistema u pojedinim zemljama), merama donetim nakon uvođenja vanrednog stanja, kao i o tome šta nas sve čeka u narednom periodu. Održana je i online sesija [Razgovor o položaju Roma u Srbiji i na Kosovu](#). Teme događaja odnosile su se na život zajednice u pandemiji: kakvo je stanje, ima li zaraženih, šta su problemi, koliko se oni rešavaju, kako ovo sve utiče na socio-ekonomski i društveni položaj Roma; položaj žena i dece i ima li pomaka; Mladi Romi i njihova perspektiva: školovanje danas a i uopšte, koliko se i kako neadgleda rad vlada i sprovođenja strategija; itd.